

“Papiers, c’est la liberté!”

Tekst: Yelle Carron
Foto's: Pieter-Jan Otten

Gent 20/05/2006 – Deze middag trotseerden zo’n 5000 mensen vandaag weer en wind om de regularisatie van mensen zonder papieren te eisen en hun onvrede te uiten over de huidige Belgische immigratiepolitiek. De manifestatie was georganiseerd door UDEP, de nationale zelforganisatie van mensen zonder legale verblijfsdocumenten, en de sans-papiers die sinds 12 april de Gentse Sint-Antoniuserkerk bezetten. De betoging verliep vreedzaam, er waren geen incidenten of aanhoudingen.

De ware zondvloed kon een bonte verzameling van ongeveer 5000 manifestanten niet verhinderen vandaag luidkeels hun ongenoegen te uiten over het

Edjange Kokombo, woordvoerder van UDEP

regularisatiebeleid van minister Dewael. “Wij vragen aan de regering om alle sans-papiers te regulariseren en geldige documenten te geven” zegt Edjange Kokombo, woordvoerder van UDEP. Dat is de Belgische organisatie van en voor mensen zonder papieren. UDEP had samen met de bezetters van de Sint-Antoniuserkerk tot deze nationale betoging opgeroepen en stond zelf in voor het goede verloop ervan. “Onze mensen zijn héél gemotiveerd,” aldus Kokombo, “er zijn ook veel Vlamingen die ons helpen”. Met gele bandjes om de arm begeleiden die samen en met zachte hand de kleurrijke

optocht van mensen van alle soorten en kleuren. Die trokken vreedzaam naast elkaar op de feestelijke tonen van een percussiegroep al dansend, zingend en scanderend door de straten van Gent. De politie hield zich discreet op de achtergrond en diende geen enkele keer in te grijpen.

C’est pas bon!

De dagdagelijkse realiteit is voor sans-papiers minder rooskleurig. “Al 5 jaar woon ik in België”, vertelt de kloeke maar timide *Albertine* in het Frans. “Zonder papieren, zonder werk, zonder geld om eten te kopen, zonder huis. Nu slaap ik in een kerk maar daarvoor heb ik vaak in café’s of gewoon in open lucht geslapen, *c’est pas bon!* Zonder papieren hebben wij geen kans op een normaal leven. Ik wil graag gaan werken en geld verdienen, een mogelijkheid om een toekomst op te bouwen.”

De gevolgen van het gebrek aan officiële verblijfsdocumenten zijn moeilijk in te schatten voor iemand die het niet van dichtbij meemaakt. Naast de onmogelijkheid om een woning te huren en de voortdurende angst om door de politie opgepakt te worden, heeft iemand zonder papieren ook geen enkele kans op een legale job of een inkomen. Wie in het illegale circuit (zwartwerk) werkt, wordt dikwijls geconfronteerd met uitbuiting en onveilige werkomstandigheden. “Het is uiterst moeilijk die groep te vertegenwoordigen, voor de werkgevers zijn er immers geen consequenties.” Aan het woord is *Guy Fays*,

regionaal secretaris van FGTV-Namen (FGTV is de Waalse tegenhanger van de ABVV). "Sans-papiers zijn ook werknemers, maar dan meestal in illegale omstandigheden. Ze worden slecht betaald en er is vanwege de werkgevers erg weinig aandacht voor een veilige werkomgeving. Het is belangrijk dat de bevolking daarvan op de hoogte is. Sans-papiers vormen geen gevaar, ze zijn juist zelf in gevaar."

Tegen racisme

Naast de prominente afvaardigingen van ABVV/FGTV en GROEN! (zie kader) waren er opvallende delegaties van de Unie voor Verdediging van Papierlozen (UVP), Attac en de Confédération des Syndicats Chrétiens (CSC)). Met slogans als "ni wieder faschismus" en "stop racisme" werd meteen ook opgeroepen tot de afbraak van de interculturele barrières die door incidenten zoals de moord op Joe H. steeds hoger dreigen te worden. Samenlevingsproblemen die volgens een anonieme betoger door de regularisatie van sans-papiers verholpen kunnen worden: "Wij willen papieren, maar ook meer veiligheid en minder angst bij de mensen. Papieren zijn voor ons de sleutel tot integratie, daarom zijn we hier vandaag bijeen."

Vera Dua (Groen!) en de wetsvoorstellen van ECOLO

De sans-papiers zijn opvallend goed georganiseerd. Dat vindt ook Vera Dua (Groen!), die donderdagnacht in de bezette Sint-Antoniuskerk doorbracht om de situatie van sans-papiers van dichtbij mee te maken en hun problemen onder de aandacht te brengen. Vandaag stapte ze mee in de manifestatie met een afvaardiging van Groen! – overigens bescheiden ergens achteraan in de optocht.

Dua: *"Het viel me donderdag op hoe goed de sans-papiers samenwerken en oog hebben voor het verbeteren van de samenleving. Zo waren er een paar klachten gekomen van buurtbewoners maar die hebben ze zelf opgelost, simpelweg door erover te praten. Het was voor mij trouwens héél interessant om eens hun verhalen te horen. De sans-papiers vragen geen papieren om OCMW-steun te kunnen krijgen, maar wél omdat ze willen wérken! Zonder legale papieren is dat onmogelijk. De bedoeling is dus om hun problemen aan de oppervlakte te brengen, want iedereen sluit de ogen. Op dit moment voert Dewael een beleid op basis van vage wetten, daarom steunt Groen! Het wetsvoorstel van ECOLO om duidelijke en objectieve criteria vast te leggen voor de regularisatie. De Franstalige partijen zijn gemotiveerd maar langs Vlaamse kant is men heel voorzichtig tot ronduit weigerachtig. Wij zijn in feite de enige Vlaamse partij die achter het voorstel staat."*

Het valt dus te betwijfelen of het wetsvoorstel van ECOLO onbeschadigd de politieke besluitvorming zal overleven. Het voorstel voorziet in 5 criteria die elk apart het recht op regularisatie verlenen en bijgevolg de crisis rond de sans-papiers moeten oplossen:

1. De asielpprocedure duurt langer dan 3 jaar
2. Om redenen buiten de eigen wil kan iemand niet terugkeren naar het land van herkomst
3. Er is sprake van ernstige ziekte of handicap
4. Duurzame sociale hindernissen of